

Kraków, grudzień 2011 r.

**CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE
ODDZIAŁ W KRAKOWIE**

Dyrektor Oddziału: Jarosław Bomba

Autor:

Edyta Klimowska-Bobula - Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich
CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie

Korekta:

Maria Szaszkievicz - Zespół Promocji i Wydawnictw
CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie

Projekt okładki:

Edyta Klimowska-Bobula - Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich
CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie

Szymon Niziński - Zespół Promocji i Wydawnictw
CDR w Brwinowie Oddział w Krakowie

Druk:

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie
Zespół Promocji i Wydawnictw

Spis treści:

1. Formalno-prawne uwarunkowania funkcjonowania przedszkoli na obszarach wiejskich.

- 1.1. Dlaczego warto?
- 1.2. Przegląd form wychowania przedszkolnego.
- 1.3. Założenia podstawy programowej.
- 1.4. Kadra.
- 1.5. Kto może założyć przedszkole.
- 1.6. Wymogi lokalowe, sanitarne i bezpieczeństwa.

2. Finansowanie przedszkoli.

- 2.1. Ogólne zasady finansowania.
- 2.2. Środki unijne.

3. Dobre praktyki.

- 3.1. Federacja Inicjatyw Oświatowych.
- 3.2. Fundacja Rozwoju Dzieci im. J. A. Komeńskiego.

4. Załączniki

- 4.1. Ujednolicony tekst Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej *w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.*
- 4.2. Fragment Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.*
- 4.3. Przykładowy wniosek o wpis do ewidencji niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego.
- 4.4. Stanowisko Ministerstwa Infrastruktury w sprawie oceny obiektów budowlanych przeznaczonych na prowadzenie działalności przedszkolnej.

1. Formalno-prawne uwarunkowania funkcjonowania przedszkoli na obszarach wiejskich.

1.1. Dlaczego warto?

Rozpoczynając pracę nad niniejszym poradnikiem nie sposób nie zadać pytania: „Dlaczego warto promować i popularyzować ideę tworzenia miniprzedzkoli na obszarach wiejskich”. Otóż powodów albo „problemów”, do rozwiązania których może się przyczynić uczęszczanie dzieci do przedszkoli, jest co najmniej kilka. Do najważniejszych z nich należą:

- niski udział dzieci na obszarach wiejskich w edukacji przedszkolnej,
- mało elastyczna organizacja godzin pracy przedszkoli publicznych,
- wysoki odsetek osób pozostających w gospodarstwach domowych zaangażowanych w opiekę nad dziećmi,
- prognozowany wzrost poziomu bezrobocia wśród nauczycieli (zwłaszcza nauczania początkowego),
- brak dobrych praktyk z zakresu alternatywnych form opieki, takich jak np.: „opieka sąsiedzka”.

Małe przedszkola mogą przeciwdziałać powyższym problemom, a efekty ich oddziaływania mogą odnosić się do wielu obszarów, realizujących bardzo różnorodne cele, np.:

- **z perspektywy dziecka** – możliwość „wyrównania” szans edukacyjnych, rozwijania zachowań społecznych ułatwiający „dobry start” w szkole,
- **z perspektywy rodzica** – możliwość podjęcia pracy w czasie, kiedy dziecko będzie pod opieką,
- **z perspektywy rynku pracy** – możliwość przeciwdziałania bezrobociu poprzez zatrudnianie nauczycieli tracących pracę w szkole, godzenie obowiązków domowych i rodzicielskich z aktywnością zawodową,
- **z perspektywy polityki prospołecznej** – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez zwiększenie dochodów w wiejskich gospodarstwach domowych,
- **z perspektywy polityki prorodzinnej** – ułatwianie rodzicom podejmowania decyzji o posiadaniu potomstwa.

Istotną kwestią we współczesnym świecie są wyzwania stojące przed człowiekiem aktywnym społecznie i obywatelsko, dbającym o środowisko naturalne, wnoszącym wkład w rozwój środowisk lokalnych, posiadającym nawyk „uczenia się przez całe życie”, świadomym swojej wartości. Psychologowie, socjologowie i pedagodzy wiedzą, jak ważne jest rozpoczęcie kształtowania tego typu postaw w wieku przedszkolnym. Dlatego w trosce

o jakość ich przyszłego życia warto, by jak najwięcej dzieci mogło korzystać z formy opieki i edukacji jak najbliżej swojego miejsca zamieszkania w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do potrzeb rozwojowych dziecka.

1.2. Przegląd form wychowania przedszkolnego.

Podstawowym aktem prawnym regulującym organizację różnych form wychowania przedszkolnego jest **Ustawa z dn. 7 września 1991 roku o systemie oświaty** (Dz. U. 2004 nr 256 poz. 2572) z późn. zmianami.

Ustawowy system oświaty obejmuje edukację i wychowanie przedszkolne z określeniem form organizacyjnych oraz praw i obowiązków uczestników procesów oświatowych.

Zapewnienie wychowania, kształcenia i opieki w przedszkolach i innych formach przedszkolnych jest obowiązkiem oświatowym gminy (art. 5a Ustawy o systemie oświaty).

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3-6 lat. Może ono być realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego z zastrzeżeniem, że realizowanie wychowania przedszkolnego w innych formach obejmuje dzieci w wieku 3-5 lat. W szczególnych przypadkach dyrektor placówki może wyrazić zgodę na przyjęcie do przedszkola dziecka, które ukończyło 2,5 roku.

Zgodnie z nowelizacją Ustawy o systemie oświaty – **Ustawa z dnia 19 marca 2009 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw** (Dz. U. 2009 nr 56 poz.458) **z dniem 1 września 2011 roku** obowiązuje zasada organizowania form wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-5 lat w miejscu możliwie najbliższym ich zamieszkania (art. 14a ust. 1 Ustawy o systemie oświaty). W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o inne formy wychowania przedszkolnego (art. 14a ust.1a Ustawy o systemie oświaty). Przy czym sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych powinna być ustalana tak, aby wszystkie dzieci sześciolatnie zamieszkałe na obszarze gminy miały możliwość spełnienia obowiązku przygotowania przedszkolnego, a droga dziecka z domu do najbliższej placówki nie przekraczała 3 km (jeśli warunek ten nie jest spełniony, wówczas do obowiązków gminy należy zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu opiekuna lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna, jeśli dowożenie zapewniają rodzice).

Kluczowe dla możliwości tworzenia małych przedszkoli stały się zmiany wprowadzone *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania* wraz z jego nowelizacją z dnia 13 czerwca 2008 roku.

W związku ze zmianami, które zostały wprowadzone z dniem 5 sierpnia 2010 r. ustawą o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 149, poz. 991) wydane zostało nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 161, poz. 1080) wraz z późn. zmianami¹, które definiuje pojęcie innych form przedszkolnych oraz łagodzi wymagania formalne dla ich funkcjonowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem wychowanie przedszkolne może być prowadzone poza przedszkolami i oddziałami przedszkolnymi dla grup o liczbie od 3 do 25 dzieci w dwóch wyodrębnionych formach:

1. **punkty przedszkolne**, w których zajęcia prowadzone są przez cały rok szkolny (we wszystkie dni robocze), z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący;
2. **zespoły wychowania przedszkolnego**, w których zajęcia prowadzone są przez cały rok w wybrane dni tygodnia, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący.

Wszystkie wyżej wymienione formy wymagają zarejestrowania przez samorząd lokalny i są ujęte w systemie informacji oświatowej. Zgodnie z art. 83a ustawy o systemie oświaty, prowadzenie *Innych form wychowania przedszkolnego* nie jest działalnością gospodarczą, w związku z tym nie pociąga za sobą obowiązków, wynikających z tego tytułu. Każda z form wychowania przedszkolnego ma prawo do otrzymania ustawowo zagwarantowanej dotacji w wysokości uzależnionej od formy oraz sposobu funkcjonowania (placówki publiczne i prywatne).

„Inna formy wychowania przedszkolnego” prowadzona przez osobę prawną lub fizyczną może mieć charakter placówki publicznej bądź niepublicznej. Z charakteru placówki wynikają różne **obowiązki administracyjne**.

- W przypadku tworzenia **publicznego** punktu przedszkolnego lub zespołu wychowania przedszkolnego, osoba prawna lub fizyczna musi uzyskać **zewolenie** gminy właściwej ze względu na miejsce prowadzenia tych form (art. 58 ust. 3–7, art. 59 i 60 ustawy o systemie oświaty).
- Warunkiem rozpoczęcia działalności **niepublicznego** punktu przedszkolnego lub zespołu wychowania przedszkolnego przez osobę prawną lub osobę fizyczną jest uzyskanie **wpisu do ewidencji** prowadzonej przez gminę właściwą ze względu na miejsce prowadzenia danej formy. Wpis do ewidencji następuje na wniosek osoby

Dz.U. 2011 nr 143 poz. 839 Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania

zamierzającej prowadzić niepubliczny punkt przedszkolny lub zespół wychowania przedszkolnego.

Wymagania formalne w stosunku do placówki publicznej są bardziej rozbudowane. Niezależnie od charakteru placówki, wymaganym załącznikiem do wniosku o zezwolenie lub wpis jest dokument określający organizację „Punktu przedszkolnego” lub „Zespołu wychowania przedszkolnego”, który musi zawierać (par. 5 Rozporządzenia):

- Nazwę (punktu, zespołu) i miejsce jego prowadzenia.
- Cele, zadania i sposób ich realizacji.
- Dzienny wymiar godzin zajęć.
- Warunki przyjmowania dzieci na zajęcia.
- Prawa i obowiązki podopiecznych.
- Sposób sprawowania opieki w czasie zajęć.
- Warunki przyprowadzania i odbierania dzieci z zajęć przez opiekunów prawnych.
- Warunki organizowania zajęć dodatkowych.
- Terminy przerw w pracy.

Poza systemem oświaty funkcjonują również inne, niewymienione w ustawie formy placówek nazywane: klubami przedszkolaka, klubami malucha, punktami opieki itp. Nie otrzymują one jednak dotacji od jednostek samorządu terytorialnego, choć część z nich korzysta ze środków pozyskanych na realizację projektów finansowanych z funduszy unijnych; pozostałe zaś są finansowane bezpośrednio przez rodziców.

1.3. Założenia podstawy programowej.

Wszystkie formy edukacji przedszkolnej są zobowiązane do realizowania określonej Ustawą podstawy programowej dla wychowania przedszkolnego.² Dla punktów i zespołów przedszkolnych minimalny dzienny wymiar zajęć wynosi 3 godziny, a minimalny tygodniowy wymiar zajęć jest zależny od liczebności grupy i wynosi:

- w grupie liczącej 3-12 dzieci – 12 godzin,
- w grupie liczącej 13-16 dzieci – 16 godzin,
- w grupie liczącej 17-20 dzieci – 20 godzin,

² Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r., Dziennik Ustaw Nr 4, poz. 17)

- w grupie liczącej 21-25 dzieci – 25godzin.³

Całościowy wymiar czasu pracy zespołu lub punktu powinien być elastyczny, dostosowany nie tylko do liczebności grupy, ale również potrzeb i oczekiwań rodziców. Powinien zapewniać nie tylko zrealizowanie wymagań wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego, ale również zabezpieczyć opiekę nad dziećmi pracujących rodziców.

Wspomniany wyżej załącznik nr 1 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej określa cele wychowania przedszkolnego oraz precyzuje obszary kształcenia i wychowania. Celem wychowania przedszkolnego jest wspomaganie i ukierunkowywanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym.

Wynikające z powyższego celu zadania, dostosowane do potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka, nauczyciel realizuje w ramach określonych obszarów edukacyjnych, które można zebrać w następujących grupach: **Poznawanie i rozumienie siebie i świata, Nabywanie umiejętności poprzez działanie, Odnajdywanie swojego miejsca w grupie rówieśniczej, wspólnocie, Budowanie systemu wartości.** Identyfikuje się 15 szczegółowych obszarów, wśród nich możemy znaleźć min.: kształtowanie umiejętności społecznych, wychowanie rodzinne, patriotyczne, obywatelskie, kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych, wspomaganie rozwoju mowy, kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisanie, wspieranie w rozwijaniu czynności intelektualnych, matematyczno-logicznych, budzenie zainteresowań technicznych i konstrukcyjnych, wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej, wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych, wychowanie przez sztukę - muzykę, teatr, plastykę czy wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt. Należy zauważyć, że prezentowane wyżej podstawy programowe, na etapie nauczania przedszkolnego stanowią jedynie rodzaj ram, które są uzupełniane indywidualnie przez każdego nauczyciela konkretnymi treściami odpowiadającymi wytycznym. Rozporządzenie MEN w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* określa również warunki oraz sposób realizacji podstawy programowej. Zaleca, by w trosce o prawidłowy rozwój psychoruchowy oraz przebieg wychowania i kształcenia dzieci w wieku przedszkolnym, zachować następujące proporcje zagospodarowania czasu przebywania w przedszkolu w rozliczeniu tygodniowym:

- co najmniej jedną piątą czasu przeznaczyć na swobodną zabawę,

³ Dz.U. 2011 nr 143 poz. 839 *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania*

- co najmniej jedną piątą czasu (w przypadku dzieci młodszych – jedną czwartą) spędzać na powietrzu – w ogrodzie, w parku, na boisku,
- najwyżej jedną piątą przeznaczać na zajęcia dydaktyczne, realizowane według wybranego programu,
- pozostały czas – dwie piąte, do dyspozycji nauczyciela.

1.4. Kadra.

Nadzór pedagogiczny nad innymi formami wychowania przedszkolnego sprawuje kurator oświaty (zgodnie z art. 35 b ustawy o systemie oświaty). Bezpośredni nadzór pedagogiczny oraz nadzór nad przebiegiem awansu zawodowego nauczyciela prowadzącego zajęcia w zespole lub punkcie przedszkolnym prowadzonym przez gminę sprawuje dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej, w której jest on zatrudniony. Do nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty nad punktami przedszkolnymi i zespołami wychowania przedszkolnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 33 i 34 ustawy o systemie oświaty.

W myśl przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz.U.Nr50, poz. 400), od 1 września 2009 r. kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w przedszkolach i klasach I-III szkół podstawowych posiada osoba, która ukończyła:

1. studia wyższe na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
2. studia wyższe na kierunku, którego zakres określony w standardzie kształcenia dla tego kierunku studiów w grupie treści podstawowych i kierunkowych obejmuje treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
3. studia wyższe na kierunku (specjalności) innym, a ponadto ukończyła studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne lub
4. ukończyła zakład kształcenia nauczycieli w specjalności odpowiadającej nauczalnemu przedmiotowi lub prowadzonym zajęciom lub
5. ukończyła zakład kształcenia nauczycieli w specjalności innej, a ponadto ukończyła kurs kwalifikacyjny w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć lub

6. studia wyższe na kierunku pedagogika w specjalności przygotowującej do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym lub wczesnoszkolnym lub
7. zakład kształcenia nauczycieli w specjalności przygotowującej do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym lub wczesnoszkolnym.

Zgodnie z art. 14 a ust. 6 ustawy o systemie oświaty zajęcia w zespołach wychowania przedszkolnego lub punktach przedszkolnych mogą prowadzić nauczyciele posiadający takie same kwalifikacje, jak nauczyciele przedszkoli.

Ponieważ w wielu przedszkolach prowadzone są zajęcia z języków obcych, należy pamiętać, że w myśl cytowanego rozporządzenia, nauczycielem języków obcych w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego może być osoba, która legitymuje się:

1. dyplomem ukończenia studiów wyższych magisterskich na kierunku filologia w specjalności danego języka obcego lub lingwistyki stosowanej w zakresie danego języka obcego i przygotowaniem pedagogicznym,
2. dyplomem ukończenia studiów wyższych zawodowych na kierunku filologia w zakresie danego języka obcego lub w specjalności danego języka obcego lub lingwistyki stosowanej w zakresie danego języka obcego i przygotowaniem pedagogicznym,
3. dyplomem ukończenia nauczycielskiego kolegium języków obcych,
4. dyplomem ukończenia studiów wyższych magisterskich lub zawodowych uzyskanym w kraju, w którym językiem urzędowym jest dany język obcy nauczany w szkole, i posiada przygotowanie pedagogiczne,
5. odpowiednim (wymaganym w danym typie szkoły) poziomem wykształcenia, świadectwem egzaminu w zakresie co najmniej zaawansowanej znajomości języka obcego uznawanym przez Ministra Edukacji Narodowej, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia, oraz przygotowaniem pedagogiczno-metodycznym w zakresie nauczania języka obcego.

Kwalifikacje do nauczania języków obcych w przedszkolach i klasach I-III szkół podstawowych posiada również osoba, która legitymuje się:

1. dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunku pedagogika w zakresie nadającym kwalifikacje do pracy w przedszkolach lub klasach I-III szkół podstawowych lub w specjalności nadającej kwalifikacje do pracy w przedszkolach lub klasach I-III szkół podstawowych,
2. dyplomem ukończenia zakładu kształcenia nauczycieli w specjalności nadającej kwalifikacje do pracy w przedszkolach lub klasach I-III, a ponadto: świadectwem

znajomości danego języka obcego w zakresie co najmniej podstawowym, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia, oraz świadectwem ukończenia studiów podyplomowych lub kursu kwalifikacyjnego w zakresie wczesnego nauczania danego języka obcego.

Wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowiska kierownicze w poszczególnych typach publicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego, uwzględniając w szczególności kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w danej placówce, przygotowanie w zakresie zarządzania, ocenę pracy i spełnianie warunków zdrowotnych do zajmowania stanowiska kierowniczego określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 października 2009 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowiska kierownicze w poszczególnych typach publicznych szkół i rodzajach publicznych placówek (Dz. U. z 2009 r. Nr 184, poz. 1436).

Zgodnie z § 7 powołanego wyżej rozporządzenia stanowisko wicedyrektora publicznego przedszkola, zespołu lub punktu przedszkolnego może zajmować nauczyciel kontraktowy, mianowany lub dyplomowany, który:

1. posiada co najmniej czteroletni staż pracy pedagogicznej na stanowisku nauczyciela lub czteroletni staż pracy dydaktycznej na stanowisku nauczyciela akademickiego;
2. uzyskał:
 - a. co najmniej dobrą ocenę pracy w okresie ostatnich czterech lat pracy lub
 - b. pozytywną ocenę dorobku zawodowego w okresie ostatniego roku albo
 - c. w przypadku nauczyciela akademickiego - pozytywną ocenę pracy w okresie ostatnich czterech lat pracy w szkole wyższej - przed powierzeniem stanowiska wicedyrektora;
3. spełnia wymagania określone w § 1 pkt 1 i 5-9 ww. rozporządzenia, tj.:
 - a. ukończył studia magisterskie i posiada przygotowanie pedagogiczne oraz kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w danym przedszkolu, szkole lub placówce;
 - b. spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania pracy na stanowisku kierowniczym;
 - c. nie był karany karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), a w przypadku nauczyciela akademickiego - karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie

wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), oraz nie toczy się przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne;

- d. nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- e. nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne lub o ubezwłasnowolnienie;
- f. nie był karany zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114, z późn. zm.) lub w art. 147 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.).

Do podstawowych zadań nauczyciela zatrudnionego w zespole lub punkcie przedszkolnym należy systematyczna praca edukacyjna, opiekuńcza i wychowawcza, jak również prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowanie tych obserwacji. Z początkiem roku poprzedzającego rozpoczęcie przez dziecko nauki w klasie I szkoły podstawowej, nauczyciel przeprowadza analizę gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna)⁴, której celem jest zgromadzenie informacji pomocnych nauczycielom i pracownikom poradni psychologiczno-pedagogicznych w opracowaniu i wdrożeniu indywidualnych programów wspomagania i korygowania rozwoju dziecka oraz rodzicom, którzy mogą wspomagać dziecko w osiągnięciu gotowości szkolnej. Na jej podstawie (do momentu, kiedy odgórnie nie zostanie wprowadzony obowiązek szkolny dla dzieci 6 letnich) rodzice będą mogli podjąć przemyślaną decyzję o terminie posłania swojego dziecka do szkoły. Do kolejnych wyzwań nauczyciela, pracującego w punkcie lub zespole przedszkolnym, należy niewątpliwie samodzielność (zazwyczaj nie ma możliwości kontaktu z metodykiem lub innymi nauczycielami) oraz gotowość do współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. To z nimi dzieli się swoimi spostrzeżeniami na temat postępów dziecka czy niepokojących zachowań, od nich uzyskuje informacje i wykorzystuje w pracy z dziećmi, i to właśnie od wzajemnych relacji oraz umiejętności współpracy zależy nie tylko efektywny przebieg procesu edukacyjno-wychowawczego, ale również sprawna organizacja pracy. W przypadku punktów i zespołów przedszkolnych warto, a wręcz należy angażować rodziców do pełnienia funkcji pomocniczych. Każdy rodzic czy opiekun przebywający w placówce powinien posiadać orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy z dziećmi.

⁴ Zgodnie z zapisami z Rozporządzenia MEN w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r., Dziennik Ustaw Nr 4, poz. 17)

1.5. Kto może założyć przedszkole.

Zgodnie z zapisami ustawy o systemie oświaty zespoły i punkty przedszkolne mogą być prowadzone przez:

1. gminy (mogą prowadzić tylko w formie publicznej placówki),
2. inne osoby prawne (np. przedsiębiorstwa i instytucje państwowe, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, związki wyznaniowe, które posiadają w swoim statucie zapisy o możliwości prowadzenia działalności oświatowej oraz aktualny wpis do Krajowego Rejestru Sądowego, które dokonają wpisu do ewidencji w gminie właściwej ze względu na miejsce prowadzenia innej formy wychowania przedszkolnego),
3. osoby fizyczne (pod warunkiem, że posiadają zdolność do czynności prawnych oraz dokonają wpisu do ewidencji w gminie właściwej ze względu na miejsce prowadzenia innej formy wychowania przedszkolnego – nie muszą mieć wykształcenia pedagogicznego, ale muszą zatrudnić wykwalifikowanego nauczyciela, uprawnionego do pracy w przedszkolu).

Organem prowadzącym placówkę we wszystkich przypadkach jest założyciel.

Organ prowadzący zespół wychowania przedszkolnego lub punkt przedszkolny w pełni odpowiada za jego działalność oraz prawidłowe funkcjonowanie, zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Do podstawowych zadań organu prowadzącego należy więc:

- zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry pedagogicznej,
- wyposażenie placówki w środki i materiały dydaktyczne, sprzęt niezbędny do realizacji programów edukacyjnych i wychowawczych oraz do wykonywania pozostałych czynności statutowych,
- zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjno-kadrowej.

1.6. Wymogi lokalowe, sanitarne i bezpieczeństwa.

Warunkiem utworzenia zespołu lub punktu przedszkolnego jest uzyskanie pozytywnych opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o zapewnieniu w lokalu bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci.

Wymagania lokalowe dla innych form wychowania przedszkolnego określone Rozporządzeniem MEN z dnia 27 maja 2009 r. są łagodniejsze niż dla przedszkoli i sprzyjają ich powstawaniu. Lokal, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach zespołu lub

punktu, musi znajdować się w budynku lub jego części spełniających wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych oraz przepisach o ochronie przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II lub wskazane w ekspertyzie technicznej rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, opracowanej w trybie określonym w tych przepisach.

By możliwe było prowadzenie zajęć w ramach zespołu lub punktu przedszkolnego, muszą być spełnione następujące warunki:

1. lokal będzie przeznaczony tylko dla grupy dzieci, której liczebność nie przekracza 25 osób i znajduje się na parterze budynku wykonanego z elementów co najmniej nierozprzestrzeniających ognia;
2. lokal posiada co najmniej dwa wyjścia na zewnątrz, przy czym jednym z nich są drzwi lub okno umożliwiające bezpośrednie wyjście na przestrzeń otwartą;
3. lokal został wyposażony w:
 - a. co najmniej trudnopalne wykładziny podłogowe i inne stałe elementy wyposażenia wewnątrz,
 - b. gaśnicę proszkową ABC o pojemności co najmniej 4 kg.

Lokal, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach zespołu lub punktu, musi ponadto mieć powierzchnię przeznaczoną do zbiorowego pobytu od 3 do 5 dzieci co najmniej 16 m²; w przypadku liczby dzieci większej niż 5, powierzchnia ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że:

1. powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko powinna wynosić co najmniej 2 m², jeżeli pobyt dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie,
2. powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko powinna wynosić co najmniej 2,5 m², jeżeli pobyt dziecka przekracza 5 godzin dziennie lub jest zapewniane leżakowanie.

Ważną kwestią jest obniżenie wysokości pomieszczenia z 3 do 2,5 metra.

Do pozostałych istotnych postanowień należy:

1. zapewnienie utrzymania czystości i porządku w lokalu, oraz przeprowadzanie w nich okresowych remontów i konserwacji;
2. wykonanie podłogi oraz ściany pomieszczeń higieniczno-sanitarnych umożliwiające łatwe utrzymanie czystości w tych pomieszczeniach; ściany pomieszczeń do wysokości co najmniej 2 m powinny być pokryte materiałami zmywalnymi,

nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci oraz materiałami nietoksycznymi i odpornymi na działanie środków dezynfekcyjnych;

3. w pomieszczeniach przeznaczonych do zbiorowego pobytu dzieci, na grzejnikach centralnego ogrzewania umieszczenie osłon ochraniających przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym;
4. zapewnienie w pomieszczeniach temperatury co najmniej 20 stopni C;
5. zapewnienie dostępu do miski ustępowej oraz urządzeń sanitarnych z ciepłą bieżącą wodą, takich jak: umywalka, brodzik z natryskiem lub inne urządzenie do utrzymania higieny osobistej dzieci, z tym że:
 - a. jest zapewniona 1 miska ustępowa i 1 umywalka na nie więcej niż 15 dzieci,
 - b. w urządzeniach sanitarnych jest zapewniona centralna regulacja mieszania ciepłej wody,
 - c. dopuszcza się możliwość korzystania przez personel z urządzeń sanitarnych przewidzianych dla dzieci,
 - d. temperatura ciepłej wody doprowadzonej do urządzeń sanitarnych powinna wynosić od 35 do 40 stopni C;
6. zapewnienie miejsca do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości oraz właściwe zabezpieczenie ich przed dostępem dzieci;
7. zapewnienie miejsca do przechowywania odzieży wierzchniej (np. wieszaki, szafki);
8. zapewnienie możliwości leżakowania, jeżeli czas ich pobytu przekroczy 5 godzin dziennie. Pościel i leżaki powinny być wyraźnie oznakowane w sposób umożliwiający identyfikację dziecka, które z nich korzysta, oraz odpowiednio przechowywane;
9. zabezpieczenie mebli, sprzętu i zabawek dostosowanych do wymagań ergonomii i posiadające wymagane atesty lub certyfikaty.

Ponadto należy zapewnić:

1. możliwość otwierania w pomieszczeniu co najmniej 50% powierzchni okien przy stosowaniu wentylacji grawitacyjnej;
2. oświetlenie o parametrach zgodnych z polską normą;
3. apteczki wyposażone w podstawowe środki opatrunkowe.

Przykłady budynków, w których można utworzyć zespół lub punkt przedszkolny:

- budynek działającej szkoły lub przedszkola,
- budynek po zlikwidowanej szkole, przedszkolu lub innej placówce edukacyjnej,

- świetlica środowiskowa,
- dom kultury,
- budynek OSP,
- była salka katechetyczna, inne pomieszczenia należące do parafii,
- prywatny dom lub pomieszczenia odpowiednio zaadoptowane,
- wynajęty lokal.

Oprócz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków lokalowych trzeba pamiętać o właściwym wyposażeniu sal oraz placu zabaw. Do niezbędnych przedmiotów należą:

- stoliki,
- krzeselka,
- leżaki (łóżeczka),
- wykładzina (nie jest konieczna, kiedy dysponujemy ogrzewaniem podłogowym),
- półki na zabawki,
- szafki dla dzieci,
- szafki na ubrania i buty (lub wieszaczki z wydzielonym miejscem dla każdego dziecka),
- przyrządy do zajęć dodatkowych (np. materace, drabinki, szarfy, skakanki, piłki),
- sprzęt audio i wideo,
- zabawki (dla chłopców i dziewczynek),
- artykuły papiernicze i do prac plastycznych (część z nich zazwyczaj kupują rodzice w formie tzw. „wyprawki do przedszkola”),
- małe sedesy i umywalki,
- pojemniki na mydło w płynie,
- dwie lodówki,
- kuchenka elektryczna,
- wyposażenie placu zabaw (piaskownica, huśtawki, zjeżdżalnia).

Niezależnie od kategorii przedmiotów należy pamiętać o konieczności spełnienia wymogów bezpieczeństwa. Dokonując zakupów należy sprawdzać czy meble, wykładziny, sprzęt czy zabawki posiadają odpowiednie atesty. Również rodzice przygotowujący wyprawki dla dzieci, powinni otrzymać od przedszkola nie tylko listę produktów, ale również nazwy producentów atestowanych drobnych artykułów (np. kredek, farb czy plasteliny).

Ogródek

Zgodnie z nową podstawą programową przedszkola mają wspierać wielopłaszczyznowy rozwój dziecka. Wśród zaleceń podaje się, iż co najmniej jedną piątą czasu dzieci powinny spędzać na swobodnej zabawie.

W praktyce swobodna zabawa w ogrodzie przy przedszkolach odbywa się w sezonie wiosenno-letnim. W porze, kiedy aura nie dopisuje lub nadchodzi zima, częstotliwość zabaw na świeżym powietrzu spada. Tymczasem ogród przedszkolny jest doskonałym miejscem nie tylko do biegania i skakania (rozwoju motorycznego), ale również do nauki poprzez zabawę i to zarówno tę zorganizowaną – pod okiem nauczyciela, jak i też swobodną, inspirowaną otaczającą dziecko przestrzenią. Dlatego przygotowując lokal przeznaczony na przedszkole, zespół lub punkt przedszkolny, nie zapominamy o ogrodzie, który będzie spełniać swoje funkcje przez cały rok. Na jakie elementy zwracamy uwagę:

1. Czy ogród będzie wspierał i inspirował rozwój dziecka?

- pod względem rozwoju motorycznego – dbamy o wyposażenie ogródka w drobne, różnorodne elementy (piasek, kamyki, kora) i luźne materiały budowlane (kartony, liny, gałęzie, inne materiały „do budowania i konstruowania”) – dzięki nim dzieci będą ćwiczyć ruchy narzędziowe, staramy się o różnorodne ukształtowanie terenu (nasypy z ziemi, niewielkie pagórki), pozwalające dzieciom na wychodzenie, zjeżdżanie, turlanie wspomagające rozwój motoryki,
- pod względem rozwoju percepcyjnego – umożliwiamy poznawanie przestrzeni przez uruchamianie wielu zmysłów (zróżnicowana nawierzchnia, pachnąca roślinność, woda pod różnymi postaciami, elementy wydające dźwięk, powiewające flagi, warzywa i owoce do jedzenia, budki i karmniki dla ptaków),
- pod względem rozwoju intelektualnego – projektując ogród uwzględniamy jego „kompatybilność” z programami realizowanymi przez naszą palcówkę, ogród może służyć jako przedłużenie sali przedszkolnej, miejsce przedstawień, zajęć plastycznych, muzycznych, edukacji ekologicznej, uprawy roślin, obserwacji zachowania roślin i owadów, zmian atmosferycznych. Luźne materiały „budowlane” mogą inspirować do twórczej zabawy, rozwijać wyobraźnię i twórcze myślenie,
- pod względem rozwoju społecznego – organizowanie wspólnej zabawy i „pracy”, np.: uprawy ogródka, tworzenia szałasów czy innych zabaw grupowych i tematycznych, w których dziecko uczy się pełnienia określonych ról, współdziałania w grupie rówieśników;

2. Czy ogród będzie bezpieczny i przystosowany do możliwości dziecka?
- dojście, urządzenia w ogrodzie odpowiednio zabezpieczone (schodki, barierki, poręcze),
 - dobór roślinności gwarantujący bezpieczeństwo (wyeliminowanie roślin o działaniu np. trującym lub silnie alergizującym),
 - dostęp do czystej wody, gdzie dzieci mogą umyć ręce,
 - wyłączniki, urządzenia itp. w skali odpowiadającej wysokości przedszkolaka.⁵

Polska nie posiada regulacji prawnych odnoszących się do standardów np. wyposażenia ogródka czy wielkości zewnętrznej przestrzeni dla dzieci korzystających z opieki przedszkolnej. Wiele krajów europejskich podaje takie standardy, często w podziale na poszczególne grupy wiekowe (metraż na jedno dziecko waha się od 2,3 m² dla dzieci w wieku 3-5 lat w Anglii, do rekomendowanych 50 m² na dziecko w Norwegii).

Posiłki

Jeżeli posiłki mają być przygotowywane na miejscu, lokal musi posiadać odpowiednio wyposażoną kuchnię, z oddzielnymi pomieszczeniami na przygotowanie posiłków i na zmywanie, z osobnym wejściem dla dostawców, z własną wentylacją. Zaplecze gastronomiczne nie musi być w pełni wyposażone, jeśli będziemy w nim przygotowywać jedynie kanapki. Kwestie żywieniowe możemy rozwiązać poprzez catering. W chwili obecnej wiele firm oferuje dobre posiłki dla dzieci w pakietach (śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek), choć większość placówek decyduje się głównie na obiady.

2. Finansowanie przedszkoli.

2.1. Ogólne zasady finansowania.

Inne formy wychowania przedszkolnego mogą być prowadzone przez gminy, osoby prawne i osoby fizyczne jako placówki:

- publiczne (na podstawie art. 59a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (z późn. zmianami),
- niepubliczne (na podstawie art. 89a ust. 1 tej ustawy).

Istotną kwestią, którą należy uwzględnić przy tworzeniu placówki staje się więc określenie tego, czy będzie się działać jako jednostka państwowa, czy prywatna. Będąc

⁵ <http://dziecisawazne.pl/zdrowy-przedszkolak-ogrodki-przedszkolne/>

jednostką prywatną można pobierać dodatkowe opłaty w postaci czesnego, będąc państwową jest się pozbawionym takiej możliwości.

Wysokość dofinansowania zarówno dla publicznych, jak i niepublicznych placówek regulowana jest przez art. 90 ustawy o systemie oświaty, który ustala (art. 90 cytowanej ustawy, ust. 2d) dla osób prawnych lub fizycznych prowadzących niepubliczne wychowanie przedszkolne w innych formach (zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania) na każdego ucznia objętego tą formą wychowania przedszkolnego dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 40% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę. Warunkiem otrzymania subwencji jest podanie organowi właściwemu do udzielenia dotacji (najczęściej gmina), planowanej ilości dzieci, w terminie nie późniejszym niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Gmina zobligowana jest ustawowo do przyznania dotacji.

Dotacja dla innych niepublicznych form wychowania przedszkolnego na poziomie 40 % jest niższa od dotacji przedszkoli niepublicznych (ustalanej na poziomie nie niższym niż 75%) ze względu na łatwiejsze spełnienie wymagań w przypadku utworzenia innej formy wychowania przedszkolnego oraz niższych kosztów jej późniejszego utrzymania. Jeśli osoba zainteresowana tworzeniem niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego spełni warunki określone w ustawie o systemie oświaty oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 161, poz. 1080), może rozpocząć działalność w każdym czasie.

Roczny koszt funkcjonowania jednej innej formy wychowania przedszkolnego szacuje się w wysokości ok. 45-50 tys. złotych. Tworzenie punktów przedszkolnych lub zespołów wychowania przedszkolnego jest korzystne dla gmin ze względu na niskie koszty ponoszone na jedno dziecko uczęszczające na zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego⁶.

2.2. Środki unijne

Do pozostałych źródeł finansowania, z których można skorzystać zakładając zespół lub punkt przedszkolny, należą fundusze strukturalne UE. Do programów, które szczególnie wspierają uruchamianie placówek należy **Program Operacyjny Kapitał Ludzki** (finansowany w 85 % przez Europejski Fundusz Społeczny, a w 15 % przez budżet państwa). W Poddziałaniu 9.1.1 zatytułowanym: „Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej” na projekty wyłaniane w trybie konkursowym

⁶ Informacje i dane ze strony: http://www.radosnaskola.men.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=634%3Afinansowanie-innych-form-wychowania-przedszkolnego&catid=144%3Azakadam-przedszkole&Itemid=186

zabezpieczono środki w wysokości około 36 471 000 Euro⁷. Wspomniane środki pozostają w dyspozycji samorządów województw, które odpowiadają za ich wydatkowanie w ramach ogłaszanych konkursów. Informacje o planowanych konkursach (w tym typach projektów, zasadach i kryteriach wyboru, alokacji środków czy kwartałów, w których będą ogłaszane konkursy) można znaleźć w Planach Działania dla Priorytetu IX PO KL sporządzanych pod koniec roku przez Instytucje Pośredniczące w poszczególnych województwach (zazwyczaj Wojewódzkie Urzędy Pracy lub inne jednostki powołane w tym celu). Szczegółowe informacje i dane, potrzebne do przygotowania wniosku aplikacyjnego, znajdują się dopiero w dokumentacji ogłaszanego konkursu, które dostępne są na stronach www wszystkich instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie Priorytetu IX PO KL w poszczególnych województwach.

Projekty, które mogą otrzymać dofinansowanie:

- tworzenie przedszkoli (w tym również uruchamiania innych form wychowania przedszkolnego) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (w szczególności na obszarach wiejskich),
- wsparcie istniejących przedszkoli (w tym również funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego) przyczyniających się do zwiększonego uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym (np. wsparcie dla placówek zagrożonych likwidacją, wydłużenie godzin pracy placówek, uruchomienie dodatkowego naboru dzieci, zatrudnienie dodatkowego personelu itp.),
- opracowanie i realizacja kampanii informacyjnych promujących edukację przedszkolną.

W przypadku wniosków o dofinansowanie realizacji projektu składanych przez jednostki samorządowe lub ich jednostki organizacyjne wymagany jest wkład własny, którego wysokość wynosi 15% wartości projektu.

Przykładowe działania, na które otrzymuje się dofinansowanie:

- wynagrodzenie personelu zarządzającego projektem oraz uczestniczącego w działaniach merytorycznych (np. prowadzenie zajęć edukacyjnych) wraz z narzutami (składki ZUS, podatek),
- cross-financing (w ramach dopuszczalnych przepisami limitów) dostosowanie pomieszczeń do prowadzenia zajęć (zakup stolików, krzeseł, tablic), zakup toalet, zakup pomocy dydaktycznych (uwaga! Kosztem kwalifikowanym nie są prace remontowe w budynku).

⁷ Wysokość środków w okresie programowania 2007-2013

W ramach PROW na lata 2007-2013 istnieje możliwość dofinansowania inwestycji związanych z uruchamianiem, bądź rozwijaniem działalności gospodarczej w ramach działań:

- *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej*

oraz

- *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw.*

Ważne, aby Wnioskodawca i operacja spełniały warunki przyznania pomocy w ramach ww. działań.

Rodzaj działalności, z którym wiąże się inwestycja (operacja) musi znajdować się w wykazie działalności wg kodów PKD – wykazy stanowią załączniki do rozporządzeń w sprawie zasad i warunków przyznawania pomocy w ramach ww. działań.

I tak, istnieje możliwość wsparcia inwestycji związanych z podejmowaniem lub rozwijaniem m.in. następujących rodzajów działalności:

- 85.10.Z Wychowanie przedszkolne
- 88.91.Z Opieka dzienna nad dziećmi

Dofinansowanie może dotyczyć m.in. inwestycji w zakresie przystosowania obiektów, zagospodarowania terenu, zakupu niezbędnego wyposażenia i sprzętu.

Szczegółowy katalog kosztów kwalifikowalnych jak również warunki przyznania dofinansowania znajduje się w:

- Rozporządzeniu MRiRW z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 200 poz. 1442 z późn. zm.)
- Rozporządzeniu MRiRW z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 139 poz. 883 z późn. zm.).

Wsparcie nie obejmuje kosztów bieżących prowadzonej działalności gospodarczej.

Dofinansowanie w przypadku obydwu działań ma charakter refundacji w wysokości 50% kosztów kwalifikowalnych operacji. Wśród najważniejszych warunków przyznania i wypłaty pomocy należy wymienić ten, że inwestycja, o której wsparcie stara się wnioskodawca musi przyczynić się do generowania w przyszłości dochodu z prowadzonej działalności gospodarczej. Działalność musi być utrzymana przez okres 5 lat od dokonania przez ARiMR płatności ostatecznej.

W przypadku działania *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* pomoc jest przyznawana dla przedsiębiorstw spełniających status mikroprzedsiębiorcy.

MIKROPRZEDSIĘBIORCA:

- zatrudnia mniej niż 10 pracowników,
- oraz
- obrót nie przekracza równowartości 2 mln euro lub suma aktywów jego bilansu na koniec roku nie przekraczają 2 mln euro.

Wysokość pomocy uzależniona jest od liczby utworzonych miejsc pracy:

- max. 100 tys. zł jeżeli ekonomiczny plan operacji (EPO) przewiduje utworzenie co najmniej 1 i mniej niż 2 miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,
- max. 200 tys. zł jeżeli ekonomiczny plan operacji (EPO) przewiduje utworzenie co najmniej 2 i mniej niż 3 miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,
- max. 300 tys. zł jeżeli ekonomiczny plan operacji (EPO) przewiduje utworzenie co najmniej 3 miejsc w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym.

Wnioskodawca musi mieć miejsce zamieszkania, siedzibę lub oddział na terenie gmin:

- wiejskich,
- miejskich z wyłączeniem miast do 5 tys. mieszkańców,
- miejsko-wiejskich z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców - w przypadku świadczenia innych usług niż związane z rolnictwem i leśnictwem lub powyżej 20 tys. mieszkańców - w przypadku świadczenia usług dla rolnictwa i leśnictwa.

Maksymalny limit pomocy wynosi 300 000 zł w okresie 2007-2013 (na działalność związaną z przetwórstwem 100 000 zł).

W przypadku działania *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* wśród najważniejszych warunków należy wskazać obowiązek nieprzerwanego ubezpieczenia w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez okres co najmniej ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy (jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik). Wnioskodawca musi mieć miejsce zamieszkania w miejscowości należącej do:

- gminy wiejskiej,

- gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców,
- gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących pow. 5 tys. mieszkańców.

Wnioskodawca nie wystąpił o przyznanie lub nie przyznano mu renty strukturalnej w ramach PROW 2004-2006 lub PROW 2007-2013. Nie może też prowadzić działalności jako wspólnik spółki cywilnej.

Możliwość otrzymania opisanego wsparcia występuje w ramach osi 3 PROW *Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej* oraz osi 4. *Leader*, gdzie wsparcie jest przekazywane za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania.

W przypadku wsparcia operacji z budżetu LGD, inwestycje podlegające finansowaniu muszą spełniać te same warunki, które wynikają z ww. rozporządzeń oraz dodatkowo: miejsce zamieszkania, siedziba lub miejsce realizacji operacji musi znajdować się na obszarze Lokalnej Strategii Rozwoju (dotyczy zarówno *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* jak i *Różnicowania...*).

3. Dobre praktyki.

3.1. Federacja Inicjatyw Oświatowych⁸.

Federacja Inicjatyw Oświatowych działa jako związek stowarzyszeń i fundacji, których celem jest między innymi wspieranie przemian w oświacie, zwłaszcza na obszarach wiejskich. W realizowanych projektach prowadzone są działania na rzecz:

- przejmowania przez społeczności lokalne szkół, przedszkoli i innych placówek, którym grozi likwidacja,
- podnoszenia poziomu nauczania i dostosowywania metody do indywidualnych potrzeb uczniów.

Do ciekawych przedsięwzięć należy realizacja następujących projektów:

- **Mazowieckie Małe Przedszkola** (2007-2008) www.mmp.fio.org.pl. Projekt finansowany przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich, realizowany w partnerstwie przez: *Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi Lipiny, Dębowce, Borki i Federację Inicjatyw Oświatowych oraz: Stowarzyszenie na Rzecz Ekorozwoju Wsi Góry Wyokie, Stowarzyszenie Rodziców „TU” z Zalesia Górnego i Towarzystwo Wspierania Szkolnictwa Wyższego i Oświaty w Płocku.*

⁸ www.mmp.fio.org.pl

W projekcie Mazowieckie Małe Przedszkola, realizowanym od marca 2007 do marca 2008 roku powstało 30 wiejskich ośrodków edukacji przedszkolnej w województwie mazowieckim i północno-wschodniej części województwa świętokrzyskiego. Adresatami projektu były gminy, stowarzyszenia oraz osoby prywatne zainteresowane pracą w wiejskich przedszkolach. W ramach projektu finansowano Małe Przedszkola działające co najmniej 15 godzin w tygodniu przez cały rok, wynagrodzenie dla zatrudnionego na pół etatu, wykwalifikowanego nauczyciela oraz szkolenia kadry. Można było również uzyskać wsparcie prawnika i innych specjalistów w procesie zakładania stowarzyszenia, które stawało się organem prowadzącym jednostkę oraz uzyskać poradę z zakresu np. zarządzania organizacją pozarządową.

Projekt zrealizowało Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Lipiny, Dębowce, Borki – zwycięzca konkursu MEN dotyczącego tworzenia alternatywnych form edukacji przedszkolnej na wsi – wspólnie z Federacją Inicjatyw Oświatowych – autorem projektu oraz trzema partnerami regionalnymi:

- Stowarzyszeniem na Rzecz Ekorozwoju Wsi Góry Wysockie (region południowy),
- Stowarzyszeniem Rodziców „TU” z Zalesia Górnego (region centralny),
- Towarzystwem Wspierania Szkolnictwa Wyższego i Oświaty w Płocku (region północny).

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Lipiny, Dębowce, Borki prowadzące niepubliczną szkołę podstawową w miejscowości Lipiny pełniło również rolę koordynatora regionu wschodniego.

- **Nasze Mazowieckie Małe Przedszkola** (2009-2010) www.tu.edu.pl - kontynuacja projektu z 2007-2008 roku. Projekt niemal w całości (98,5%) był finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL priorytet IX, działanie 9.1.1.

Dzięki nowemu projektowi w woj. mazowieckim powstało 10 Małych Przedszkoli, a 13 istniejących, które brały udział w projekcie MMP, otrzymało znaczące wsparcie. Opieką pedagogiczną zostało objętych kilkaset dzieci wiejskich w wieku od 3 do 5 lat, mieszkających na terenie powiatów: grójeckiego, kozienickiego, lipskiego, mińskiego, piaseczyńskiego i radomskiego.

Małe Przedszkola utworzone w projekcie były w pełni finansowane z EFS do końca grudnia 2010 roku oraz zostały zarejestrowane jako punkty przedszkolne. W kolejnym roku (2011) środki na utrzymanie MP pochodziły, na mocy ustawy o systemie oświaty, z budżetów gmin. Przedszkola funkcjonowały od 15 do 20 godzin w tygodniu, zależnie od liczby dzieci.

Małe Przedszkola otrzymały pełne wyposażenie: meble, kąciki dydaktyczne, pomoce edukacyjne, zabawki i książki. Każda placówka otrzymała laptop i oprogramowanie

dydaktyczne – umożliwiające włączenie zajęć przy komputerze do programu edukacyjnego. W ramach projektu przewidziano również środki na dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących przepisów higieniczno-sanitarnych i przeciwpożarowych lub doposażenie placów zabaw.

Placówki utworzone w pierwszej edycji projektu otrzymały fundusze na doposażenie sal, utworzenie nowych grup lub wydłużenie czasu pracy. Przedszkola Rodzinne w Zalesiu Górnym utworzone przez Stowarzyszenie Rodziców TU otrzymały dodatkowo wyposażenie do terapii integracji sensorycznej, środki na wydłużenie czasu pracy nauczyciela oraz zestaw pomocy dydaktycznych.

Ideą naczelną obu projektów była aktywizacja rodziców dzieci w wieku przedszkolnym oraz mieszkańców wsi wokół edukacji małych dzieci i założenie przez nich Stowarzyszenia Rozwoju Wsi, które po zakończeniu finansowania placówki ze środków unijnych przejęłyby placówkę do prowadzenia. W ten sposób powstanie przedszkola jest nie tylko działaniem upowszechniającym edukację przedszkolną, ale i edukującym rodziców i wprowadzającym zmianę we wsi.

3.2. Fundacja Rozwoju Dzieci im. J .A. Komeńskiego⁹

Całokształt działalności Fundacji Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego, inspirowana jego cytatem: „*Bo jakie będą początki, takie będzie wszystko*” , jest warta uwagi. Szczególnie „kompleksowość” rozwiązań prowadzących do wspierania pełnego rozwoju dzieci. Zgodnie z założeniami wynikającymi ze statutu, fundacja wspiera:

- **dzieci** – żeby mogły jak najpełniej się rozwijać;
- **rodziców** – by ułatwić im wychowywanie dzieci i pomóc wpływać na ich edukację;
- **pedagogów i wychowawców** – by mogli unowocześnić swoje metody pracy, rozwijać kreatywność, samodzielność i umiejętności społeczne dzieci;
- **dyrektorów przedszkoli i szkół** – by lepiej rozumieli wagę edukacji dla rozwoju i kariery życiowej uczniów;
- **samorząd lokalny** – by ułatwić mu wprowadzanie nowych rozwiązań edukacyjnych i dbanie o wysoki poziom oferty edukacyjnej na ich terenie;
- **organizacje pozarządowe** – żeby wspomóc ich działania na rzecz wspierania dzieci i rodziny.

Fundacja jest organizacją, która w znaczący sposób przyczyniła się do popularyzacji edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich. Jest liderem w wykorzystaniu funduszy unijnych (Europejskiego Funduszu Społecznego) na tworzenie alternatywnych form

⁹ www.frd.org.pl

wychowania przedszkolnego (w tym również zespołów i punktów przedszkolnych). Realizator projektów „Gdy nie ma przedszkola”, „Ośrodki przedszkolne – szansą na dobry start” czy „Mazowieckie ośrodki przedszkolne”. I tak np. w ramach tylko jednego projektu „Ośrodki przedszkolne – szansą na dobry start” realizowanego w sześciu województwach: podlaskim, warmińsko-mazurskim, mazowieckim, lubelskim, podkarpackim, świętokrzyskim, **w 36 gminach utworzono 94 Ośrodki Przedszkolne. W gminach, gdzie realizowany był projekt, wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego wzrósł o 14%. Projekt wsparciem obejmował:**

- **dzieci w wieku 3-5 lat** mieszkające we wsiach, w których nie ma przedszkoli - dla nich utworzone zostały Ośrodki Przedszkolne. W programie wzięło udział **2700** dzieci. Do Ośrodków przyjmowane były również dzieci niepełnosprawne.
- **rodziców z miejscowości wiejskich** - uczestniczyli w zajęciach w Ośrodkach jako asystenci nauczyciela. Dzięki temu poznali nowoczesne metody pracy wspierające rozwój dzieci, kształcili własne umiejętności wychowawcze i uczyli się współpracy z nauczycielami.
- **nauczycieli** - do pracy w Ośrodkach Przedszkolnych wybrano i przygotowano kilkudziesięciu nauczycieli z kwalifikacjami wychowania przedszkolnego lub nauczania początkowego. Część z nich w ostatnich latach pozostawała bez pracy, dzięki projektowi mogli znów podjąć zatrudnienie.

Projekt „Ośrodki Przedszkolne – szansa na dobry start” był jak dotąd największą dotacją dla organizacji pozarządowej w ramach projektów Europejskiego Funduszu Społecznego. Kontrolowany był 7 razy (3 razy MEN, 1 raz MRR, 1 raz Urząd Kontroli Skarbowej, 1 Urząd Zamówień Publicznych i 1 Komisja Europejska). W 2007 roku otrzymała statuetkę „Najlepsza Inwestycja w człowieka 2007” w konkursie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

4. Załączniki

4.1. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁰ z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.

Na podstawie art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹¹) zarządza się, co następuje:

¹⁰) Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

¹¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r.

§ 1. Wychowanie przedszkolne może być prowadzone w następujących, innych niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, formach:

1. punktach przedszkolnych, zwanych dalej "punktami", w których zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący;
2. zespołach wychowania przedszkolnego, zwanych dalej "zespołami", w których zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny w niektóre dni tygodnia, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący.

§ 2. Warunkiem utworzenia punktu lub zespołu jest:

1. uzyskanie przez organ prowadzący pozytywnych opinii właściwego państwowego inspektora sanitarnego oraz komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o zapewnieniu w lokalu, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci, uwzględniających warunki, o których mowa w § 3 i 4;
2. wyposażenie lokalu, o którym mowa w pkt 1, w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

§ 3. 1. Lokal, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, znajduje się w budynku lub jego części spełniających wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych oraz przepisach o ochronie przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II lub wskazane w ekspertyzie technicznej rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, opracowanej w trybie określonym w tych przepisach.

§ 3. 2. Dopuszcza się prowadzenie zajęć w ramach punktu lub zespołu w lokalu znajdującym się w budynku lub jego części, innych niż określone w ust. 1, jeżeli lokal:

1. będzie przeznaczony dla nie więcej niż 25 dzieci;
2. znajduje się na parterze budynku wykonanego z elementów co najmniej nierozprzestrzeniających ognia;
3. posiada co najmniej dwa wyjścia na zewnątrz, przy czym jednym z nich są drzwi wyjściowe z lokalu, a drugim inne drzwi lub okno umożliwiające w sposób bezpieczny bezpośrednio wyjście na przestrzeń otwartą;
4. został wyposażony w:

Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991.

- a. co najmniej trudno zapalne wykładziny podłogowe i inne stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrz,
- b. gaśnicę proszkową ABC o zawartości co najmniej 4 kg środka gaśniczego.

§ 4. Lokal, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach punktu lub zespołu, spełnia następujące warunki:

1. powierzchnia pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt od 3 do 5 dzieci wynosi co najmniej 16 m²; w przypadku liczby dzieci większej niż 5, powierzchnia ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że:
 - a. powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2 m², jeżeli czas pobytu dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie,
 - b. powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2,5 m², jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie lub jest zapewniane leżakowanie;
2. wysokość pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci wynosi co najmniej 2,5 m;
3. jest zapewnione utrzymanie czystości i porządku w lokalu, pomieszczenia są utrzymywane w odpowiednim stanie, są przeprowadzane ich okresowe remonty i konserwacje;
4. podłoga oraz ściany pomieszczeń higieniczno-sanitarnych są wykonane tak, aby było możliwe łatwe utrzymanie czystości w tych pomieszczeniach; ściany pomieszczeń do wysokości co najmniej 2 m pokryte są materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci oraz materiałami nietoksycznymi i odpornymi na działanie środków dezynfekcyjnych;
5. w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci, na grzejnikach centralnego ogrzewania są umieszczone osłony ochraniające przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym;
6. w pomieszczeniach jest zapewniona temperatura co najmniej 20 °C;
7. jest zapewniony dostęp do miski ustępowej oraz urządzeń sanitarnych z ciepłą bieżącą wodą, takich jak: umywalka, brodzik z natryskiem lub inne urządzenie do utrzymania higieny osobistej dzieci, z tym że:
 - a. jest zapewniona 1 miska ustępowa i 1 umywalka na nie więcej niż 15 dzieci,
 - b. w urządzeniach sanitarnych jest zapewniona centralna regulacja mieszania ciepłej wody,
 - c. temperatura ciepłej wody doprowadzonej do urządzeń sanitarnych wynosi od 35 do 40 °C,

- d. dopuszcza się możliwość korzystania przez osoby wykonujące pracę w punkcie lub zespole z urządzeń sanitarnych przewidzianych dla dzieci;
- 8. jest zapewnione miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości, zabezpieczone przed dostępem dzieci;
- 9. jest zapewnione miejsce do przechowywania odzieży wierzchniej;
- 10. jest zapewniona możliwość leżakowania, jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie;
- 11. pościel i leżaki są wyraźnie oznakowane w sposób umożliwiający identyfikację dziecka, które z nich korzysta, oraz odpowiednio przechowywane;
- 12. meble są dostosowane do wymagań ergonomii;
- 13. wyposażenie posiada atesty lub certyfikaty;
- 14. zabawki spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadają oznakowanie CE;
- 15. jest zapewniona możliwość otwierania w pomieszczeniu co najmniej 50 % powierzchni okien przy stosowaniu wentylacji grawitacyjnej;
- 16. w pomieszczeniach jest zapewnione oświetlenie o parametrach zgodnych z Polską Normą;
- 17. apteczki w lokalu są wyposażone w podstawowe środki opatrunkowe.

§ 5. 1. Organ prowadzący punkt lub zespół ustala jego organizację, określając w szczególności:

- 1. nazwę punktu lub zespołu i miejsce jego prowadzenia;
- 2. cele i zadania punktu lub zespołu oraz sposób ich realizacji, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych - ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności;
- 3. dzienny wymiar godzin zajęć świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki, a w przypadku publicznego punktu lub zespołu również dzienny wymiar godzin zajęć bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki;
- 4. w przypadku zespołu - dni tygodnia, w których są prowadzone zajęcia;
- 5. warunki przyjmowania dzieci na zajęcia w punkcie lub zespole;
- 6. prawa i obowiązki wychowanków punktu lub zespołu, w tym:

- a. warunki pobytu dzieci w punkcie lub zespole zapewniające im bezpieczeństwo,
 - b. przypadki, w których organ prowadzący może skreślić dziecko z listy wychowanków punktu lub zespołu, z zastrzeżeniem ust. 2;
7. sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć;
 8. warunki przyprowadzania dzieci na zajęcia i odbierania z nich przez rodziców (prawnych opiekunów) lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo;
 9. warunki organizowania zajęć w czasie przekraczającym wymiar zajęć nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w pkt 3;
 10. terminy przerw w pracy punktu lub zespołu;
 11. zakres zadań nauczycieli prowadzących zajęcia w punkcie lub zespole, związanych z:
 - a. współdziałaniem z rodzicami (prawnymi opiekunami) w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców (prawnych opiekunów) do znajomości treści zawartych w programie wychowania przedszkolnego realizowanym w punkcie lub zespole oraz uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju,
 - b. zachowaniem właściwej jakości pracy wychowawczo-dydaktycznej,
 - c. prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji,
 - d. przeprowadzeniem, w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym możliwe jest rozpoczęcie przez dziecko nauki w szkole podstawowej, diagnozy gotowości do podjęcia nauki w szkole,
 - e. współpracą ze specjalistami świadczącymi dzieciom pomoc psychologiczno-pedagogiczną lub opiekę zdrowotną.
 12. Skreślenie dziecka z listy wychowanków, o którym mowa w ust. 1 pkt 6 lit. b, nie dotyczy dziecka odbywającego roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne w publicznym punkcie lub zespole.

§ 6. Zajęcia w punktach i zespołach mogą być prowadzone w grupach liczących od 3 do 25 dzieci.

§ 7. Minimalny dzienny wymiar godzin zajęć świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki wynosi 3 godziny, a minimalny tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi:

1. w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci - 12 godzin;

2. w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci - 16 godzin;
3. w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci - 20 godzin.

§ 8. Nauczyciel prowadzący zajęcia w punkcie lub zespole realizuje program wychowania przedszkolnego.

§ 9. W zajęciach prowadzonych w punkcie lub zespole mogą uczestniczyć rodzice (prawni opiekunowie) dzieci uczęszczających na zajęcia lub inni pełnoletni członkowie ich rodzin upoważnieni przez rodziców (prawnych opiekunów).

§ 10. Nauczyciel prowadzący zajęcia w punkcie lub zespole współpracuje z rodzinami dzieci uczęszczających na zajęcia, w szczególności przez:

1. korzystanie z pomocy rodziców (prawnych opiekunów) lub innych pełnoletnich członków rodzin dzieci, upoważnionych przez rodziców (prawnych opiekunów), w sprawowaniu opieki nad dziećmi w czasie prowadzenia zajęć;
2. prowadzenie konsultacji i udzielanie porad rodzicom (prawnym opiekunom) w zakresie pracy z dziećmi.

§ 11. 1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w punkcie lub zespole oraz inne osoby wykonujące pracę w punkcie lub zespole obowiązani są posiadać orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania tych prac, wydane zgodnie z przepisami o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

§ 11. 2. Wymóg określony w ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób, o których mowa w § 9, uczestniczących w zajęciach prowadzonych w punkcie lub zespole.

§ 12. 1. Przebieg działalności wychowawczo-dydaktycznej z dziećmi w punkcie lub zespole w danym roku szkolnym jest dokumentowany w dzienniku zajęć punktu lub zespołu.

§ 12. 2. W dzienniku zajęć punktu lub zespołu wpisuje się nazwiska i imiona dzieci uczęszczających na zajęcia, daty i miejsca ich urodzenia, nazwiska i imiona rodziców (prawnych opiekunów) i adresy ich zamieszkania. W dzienniku zajęć odnotowuje się obecność dzieci na zajęciach wychowawczo-dydaktycznych.

§ 12. 3. Nauczyciel potwierdza podpisem w dzienniku zajęć punktu lub zespołu przeprowadzenie zajęć wychowawczo-dydaktycznych w danym dniu.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2010 r., z wyjątkiem § 5 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2011 r.¹²⁾

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹³ z dnia 28 czerwca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.

Na podstawie art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁴⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 161, poz. 1080) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Minimalny dzienny wymiar godzin zajęć świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki wynosi 3 godziny, a minimalny tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi:

1. w grupie liczącej od 3 do 12 dzieci — 12 godzin;
2. w grupie liczącej od 13 do 16 dzieci — 16 godzin;
3. w grupie liczącej od 17 do 20 dzieci — 20 godzin;
4. w grupie liczącej od 21 do 25 dzieci — 25 godzin.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2011 r.

¹² Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 83, poz. 693), które utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 148, poz. 991).

¹³ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej — oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

¹⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654 i Nr 139, poz. 814.

4.2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾ z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r.)

Załącznik Nr 1 (do powyższego rozporządzenia)

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego.

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego opisuje proces wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego w równej mierze pełnią funkcje opiekuńcze, wychowawcze i kształcące. Zapewniają dzieciom możliwość wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych.

Celem wychowania przedszkolnego jest:

1. wspomaganie dzieci w rozwijaniu uzdolnień oraz kształtowanie czynności intelektualnych potrzebnych im w codziennych sytuacjach i w dalszej edukacji;
2. budowanie systemu wartości, w tym wychowywanie dzieci tak, żeby lepiej orientowały się w tym, co jest dobre, a co złe;
3. kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;
4. rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi;
5. stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych;
6. troska o zdrowie dzieci i ich sprawność fizyczną; zachęcanie do uczestnictwa w zabawach i grach sportowych;
7. budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych;
8. wprowadzenie dzieci w świat wartości estetycznych i rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się poprzez muzykę, małe formy teatralne oraz sztuki plastyczne;

9. kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej;
10. zapewnienie dzieciom lepszych szans edukacyjnych poprzez wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności, a także kształtowanie tych wiadomości i umiejętności, które są ważne w edukacji szkolnej.

Cele te są realizowane we wszystkich obszarach działalności edukacyjnej przedszkola.

W każdym z obszarów podane są umiejętności i wiadomości, którymi powinny wykazywać się dzieci pod koniec wychowania przedszkolnego.

Aby osiągnąć cele wychowania przedszkolnego, należy wspomagać rozwój, wychowywać i kształcić dzieci w następujących obszarach:

1. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.
Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:
 - a. obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy;
 - b. przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych;
 - c. w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań;
 - d. wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także, że nie należy wyszydzać i szykanować innych;
 - e. umie się przedstawić: podaje swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania; wie, komu można podawać takie informacje.
2. Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych.
Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku.
Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:
 - a. umie poprawnie umyć się i wytrzeć oraz umyć zęby;
 - b. właściwie zachowuje się przy stole podczas posiłków, nakrywa do stołu i sprzęta po sobie;
 - c. samodzielnie korzysta z toalety;
 - d. samodzielnie ubiera się i rozbiera, dba o osobiste rzeczy i nie naraża ich na zgubienie lub kradzież;

- e. utrzymuje porządek w swoim otoczeniu.
3. Wspomaganie rozwoju mowy dzieci.
Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:
- a. zwraca się bezpośrednio do rozmówcy, stara się mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym i składniowym;
 - b. mówi płynnie, niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji;
 - c. uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje dłuższe wypowiedzi o ważnych sprawach;
 - d. w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach.
4. Wspieranie dzieci w rozwijaniu czynności intelektualnych, które stosują w poznawaniu i rozumieniu siebie i swojego otoczenia.
Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:
- a. przewiduje, w miarę swoich możliwości, jakie będą skutki czynności manipulacyjnych na przedmiotach (wnioskowanie o wprowadzanych i obserwowanych zmianach);
 - b. grupuje obiekty w sensowny sposób (klasyfikuje) i formułuje uogólnienia typu: to do tego pasuje, te obiekty są podobne, a te są inne;
 - c. stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i próbuje przewidywać, co się może zdarzyć.
5. Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci.
Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:
- a. dba o swoje zdrowie; zaczyna orientować się w zasadach zdrowego żywienia;
 - b. dostrzega związek pomiędzy chorobą a leczeniem, poddaje się leczeniu, np. wie, że przyjmowanie lekarstw i zastrzyki są konieczne;
 - c. jest sprawne fizycznie lub jest sprawne w miarę swoich możliwości, jeżeli jest dzieckiem mniej sprawnym ruchowo;
 - d. uczestniczy w zajęciach ruchowych, w zabawach i grach w ogrodzie przedszkolnym, w parku, na boisku, w sali gimnastycznej.
6. Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.
Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:
- a. wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić;

- b. orientuje się w bezpiecznym poruszaniu się po drogach i korzystaniu ze środków transportu;
 - c. zna zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin oraz zwierząt i unika ich;
 - d. wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych (np. środków czystości);
 - e. próbuje samodzielnie i bezpiecznie organizować sobie czas wolny w przedszkolu i w domu; ma rozeznanie, gdzie można się bezpiecznie bawić, a gdzie nie.
7. Wychowanie przez sztukę - dziecko widzem i aktorem.
Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:
- a. wie, jak należy się zachować na uroczystościach, np. na koncercie, festynie, przedstawieniu, w teatrze, w kinie;
 - b. odgrywa role w zabawach parateatralnych, posługując się mową, mimiką, gestem i ruchem; umie posługiwać się rekwizytami (np. maską).
8. Wychowanie przez sztukę - muzyka i śpiew, pąsy i taniec.
Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:
- a. śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru oraz łatwe piosenki ludowe; chętnie uczestniczy w zbiorowym śpiewie, w tańcach i muzykowaniu;
 - b. dostrzega zmiany dynamiki, tempa i wysokości dźwięku utworu muzycznego, wyraża je, płąsając lub tańcząc;
 - c. tworzy muzykę, korzystając z instrumentów perkusyjnych (oraz innych przedmiotów), a także improwizuje ją ruchem;
 - d. w skupieniu słuca muzyki, w tym także muzyki poważnej.
9. Wychowanie przez sztukę - różne formy plastyczne.
Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:
- a. przejawia, w miarę swoich możliwości, zainteresowanie wybranymi zabytkami i dziełami sztuki oraz tradycjami i obrzędami ludowymi ze swojego regionu;
 - b. umie wypowiadać się w różnych technikach plastycznych i przy użyciu elementarnych środków wyrazu (takich jak kształt i barwa) w postaci prostych kompozycji i form konstrukcyjnych;
 - c. wykazuje zainteresowanie malarstwem, rzeźbą i architekturą (także architekturą zieleni i architekturą wnętrz).

10. Wspomaganie rozwoju umysłowego dzieci poprzez zabawy konstrukcyjne, budzenie zainteresowań technicznych.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

- a. wznosi konstrukcje z klocków i tworzy kompozycje z różnorodnych materiałów (np. przyrodniczych), ma poczucie sprawstwa ("potrafię to zrobić") i odczuwa radość z wykonanej pracy;
- b. używa właściwie prostych narzędzi podczas majsterkowania;
- c. interesuje się urządzeniami technicznymi (np. używanymi w gospodarstwie domowym), próbuje rozumieć, jak one działają, i zachowuje ostrożność przy korzystaniu z nich.

11. Pomaganie dzieciom w rozumieniu istoty zjawisk atmosferycznych i w unikaniu zagrożeń.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

- a. rozpoznaje i nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku; podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody, np. nie stoi pod drzewem w czasie burzy, nie zdejmuje czapki w mroźną pogodę;
- b. wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, np. że będzie padał deszcz, śnieg, wiał wiatr; stosuje się do podawanych informacji w miarę swoich możliwości.

12. Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

- a. wymienia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych, np. na polu, na łące, w lesie;
- b. wie, jakie warunki są potrzebne do rozwoju zwierząt (przestrzeń życiowa, bezpieczeństwo, pokarm) i wzrostu roślin (światło, temperatura, wilgotność);
- c. potrafi wymienić zmiany zachodzące w życiu roślin i zwierząt w kolejnych porach roku; wie, w jaki sposób człowiek może je chronić i pomóc im, np. przetrwać zimą.

13. Wspomaganie rozwoju intelektualnego dzieci wraz z edukacją matematyczną.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

- a. liczy obiekty i rozróżnia błędne liczenie od poprawnego;
- b. wyznacza wynik dodawania i odejmowania, pomagając sobie liczeniem na palcach lub na innych zbiorach zastępczych;

- c. ustala równoliczność dwóch zbiorów, a także posługuje się liczebnikami porządkowymi;
- d. rozróżnia stronę lewą i prawą, określa kierunki i ustala położenie obiektów w stosunku do własnej osoby, a także w odniesieniu do innych obiektów;
- e. wie, na czym polega pomiar długości, i zna proste sposoby mierzenia: krokami, stopa za stopą;
- f. zna stałe następstwo dni i nocy, pór roku, dni tygodnia, miesiący w roku.

13. Kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisania.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

- a. potrafi określić kierunki oraz miejsca na kartce papieru, rozumie polecenia typu: narysuj kółko w lewym górnym rogu kartki, narysuj szlaczek, zaczynając od lewej strony kartki;
- b. potrafi uważnie patrzeć (organizuje pole spostrzeżeniowe), aby rozpoznać i zapamiętać to, co jest przedstawione na obrazkach;
- c. dysponuje sprawnością rąk oraz koordynacją wzrokowo-ruchową potrzebną do rysowania, wycinania i nauki pisania;
- d. interesuje się czytaniem i pisanem; jest gotowe do nauki czytania i pisania;
- e. słucha np. opowiadań, baśni i rozmawia o nich; interesuje się książkami;
- f. układa krótkie zdania, dzieli zdania na wyrazy, dzieli wyrazy na sylaby; wyodrębnia głoski w słowach o prostej budowie fonetycznej;
- g. rozumie sens informacji podanych w formie uproszczonych rysunków oraz często stosowanych oznaczeń i symboli, np. w przedszkolu, na ulicy, na dworcu.

14. Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

- a. wymienia imiona i nazwiska osób bliskich, wie, gdzie pracują, czym się zajmują;
- b. zna nazwę miejscowości, w której mieszka, zna ważniejsze instytucje i orientuje się w rolach społecznych pełnionych przez ważne osoby, np. policjanta, strażaka;
- c. wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a stolicą Polski jest Warszawa;
- d. nazywa godło i flagę państwową, zna polski hymn i wie, że Polska należy do Unii Europejskiej;
- e. wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa.

Zalecane warunki i sposób realizacji.

W trosce o prawidłowy rozwój psychoruchowy oraz przebieg wychowania i kształcenia dzieci w wieku przedszkolnym zaleca się następujące proporcje zagospodarowania czasu przebywania w przedszkolu w rozliczeniu tygodniowym:

1. co najmniej jedną piątą czasu należy przeznaczyć na zabawę (w tym czasie dzieci bawią się swobodnie, przy niewielkim udziale nauczyciela);
2. co najmniej jedną piątą czasu (w przypadku młodszych dzieci - jedną czwartą czasu), dzieci spędzają w ogrodzie przedszkolnym, na boisku, w parku itp. (organizowane są tam gry i zabawy ruchowe, zajęcia sportowe, obserwacje przyrodnicze, prace gospodarcze, porządkowe i ogrodnicze itd.);
3. najwyżej jedną piątą czasu zajmują różnego typu zajęcia dydaktyczne, realizowane według wybranego programu wychowania przedszkolnego;
4. pozostały czas - dwie piąte czasu nauczyciel może dowolnie zagospodarować (w tej puli czasu mieszczą się jednak czynności opiekuńcze, samoobsługowe, organizacyjne i inne).

Zadaniem nauczycieli jest prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowanie tych obserwacji. Z początkiem roku poprzedzającego rozpoczęcie przez dziecko nauki w klasie I szkoły podstawowej należy przeprowadzić analizę gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna). Celem takiej analizy jest zgromadzenie informacji, które mogą pomóc:

1. rodzicom w poznaniu stanu gotowości swojego dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej, aby mogli je w osiągnięciu tej gotowości, odpowiednio do potrzeb, wspomagać;
2. nauczycielowi przedszkola przy opracowaniu indywidualnego programu wspomagania i korygowania rozwoju dziecka, który będzie realizowany w roku poprzedzającym rozpoczęcie nauki w szkole podstawowej;
3. pracownikom poradni psychologiczno-pedagogicznej, do której zostanie skierowane dziecko, w razie potrzeby pogłębionej diagnozy związanej ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W wielu obszarach wychowania przedszkolnego występują treści edukacji zdrowotnej. Ze względu na dobro dzieci, należy zadbać o kształtowanie ich świadomości zdrowotnej oraz nawyków dbania o własne zdrowie w codziennych sytuacjach w przedszkolu i w domu, współpracując w tym zakresie z rodzicami.

W trosce o jednolite oddziaływanie wychowawcze, nauczyciele:

1. systematycznie informują rodziców o zadaniach wychowawczych i kształcących realizowanych w przedszkolu; zapoznają rodziców z podstawą programową wychowania przedszkolnego i włączają ich do kształtowania u dziecka określonych tam wiadomości i umiejętności;
2. informują rodziców o sukcesach i kłopotach ich dzieci, a także włączają ich do wspierania osiągnięć rozwojowych dzieci i łagodzenia trudności, na jakie natrafiają;
3. zachęcają rodziców do współdecydowania w sprawach przedszkola, np. wspólnie organizują wydarzenia, w których biorą udział dzieci.

W celu właściwego przygotowania dzieci do podjęcia nauki w szkole podstawowej, nauczyciele powinni znać podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych w zakresie I etapu edukacyjnego, a zwłaszcza klasy I szkoły podstawowej.

4.3. Przykładowy wniosek o wpis do ewidencji szkół i placówek niepublicznych

Warszawa, dnia.....

Zgłoszenie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez m.st. Warszawa zespołu lub punktu przedszkolnego

Na podstawie art. 82 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm./ zgłaszam :

1. Forma wychowania przedszkolnego (zespół wychowania przedszkolnego lub punkt przedszkolny):.....

2. Nazwa zespołu lub punktu:.....

3. Miejsce prowadzenia:

.....

- dzielnica kod pocztowy telefon.....

3. Osoba prowadząca, adres, telefon:

.....

4. Data rozpoczęcia działalności:

.....

/ podpis osoby zamierzającej prowadzić punkt
lub zespół wychowania przedszkolnego/

Załączniki:

1. Organizacja zespołu lub punktu zawierająca informacje określone w § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2010 r. Nr 161, poz. 1080).

2. Lista nauczycieli zawierająca informacje o ich kwalifikacjach.

3. Dokument inf. o dysponowaniu lokalem oraz odnośnie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci w lokalu, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach zespołu lub punktu:

a) pozytywna opinia Komendanta Powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej,

b) pozytywna opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego,

4. Dla osoby fizycznej –potwierdzenie zgodności danych z dowodem tożsamości, dla osoby prawnej- aktualny wypis z Krajowego Rejestru Sądowego

4.4. Załącznik nr 4

Stanowisko Ministerstwa Infrastruktury w sprawie oceny obiektów budowlanych przeznaczonych na prowadzenie działalności przedszkolnej

Warszawa, dnia 26 sierpnia 2008 r.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
Podsekretarz Stanu
Olgiert Dziekański

BR/MPD/0780-1/4847/08

Pan
Robert Dziwiński
Główny Inspektor Nadzoru
Budowlanego

W związku z pismem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23.08.2008 r. znak: DZSE-BW-045-1/08 uprzejmie informuję, iż zgodnie z przepisami art. 71 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.- Prawo budowlane przez zmianę sposobu użytkowania w szczególności rozumiemy, podjęcie lub zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zmieniającej warunki: bezpieczeństwa pożarowego, pracy, zdrowotne, higieniczno-sanitarne, ochrony środowiska bądź wielkości lub układu obciążeń.

Biorąc pod uwagę konieczność spełnienia wymagań, określonych w § 4 – 4b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania pozaszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania, prowadzenie zespołu wychowania przedszkolnego lub punktu przedszkolnego wymaga uzyskania zgody (pozytywnej opinii) państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz komendanta powiatowego(miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o zapewnieniu w lokalu bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci, uwzględniających wymagania określone w § 4a i 4a w/w rozporządzenia.

W przypadku budynków użyteczności publicznej m.in. budynki oświaty, szkolnictwa

wyższego, nauki, opieki (np. świetlice środowiskowe), kultury (np. ośrodki lub domy kultury), kultu religijnego (np. budynki parafialne) itp., lub mieszkań znajdujących się na pierwszej kondygnacji naziemnej budynków mieszkalnych, podjęcie w nich działalności polegającej na prowadzeniu zespołu wychowania przedszkolnego lub punktu przedszkolnego, po spełnieniu przez konkretny budynek lub jego część wymagań higieniczno-sanitarnych oraz bezpieczeństwa przeciwpożarowego, określonych w przepisach w/w rozporządzenia i uzyskanie pozytywnych opinii, o których mowa w powyższym akapicie, oznacza, że działalność ta nie zmienia wymagań higieniczno-sanitarnych oraz bezpieczeństwa przeciwpożarowego, a tym samym nie zachodzi konieczność dokonywania zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej zmiany sposobu użytkowania.

Uprzejmie proszę o przekazanie o przyjętym stanowisku Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego dokonujących oceny obiektów budowlanych przeznaczonych na prowadzenie działalności przedszkolnej

Do wiadomości:

Pan Zbigniew Włodkowski
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej

Polecane strony:

1. www.men.gov.pl
2. <http://www.wychowanieprzedszkolne.pl/>
3. <http://www.oswiata.org.pl/>
4. <http://www.frd.org.pl/>
5. <http://fio.org.pl/>
6. <http://www.ekorodzice.pl/>
7. <http://www.zielonalekcja.pl/>
8. <http://edupelzaki.pl/>
9. <http://www.zagrodaedukacyjna.pl/>
10. <http://www.nto.pl/apps/pbcs.dll/article?AID=/99999999/PRZEDSZKOLAK/7028956>